

๑๐

พระราชดำรัสและพระราชวาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

นิทรรศการออนไลน์
หน่วยจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ ดนุะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ข้าพระพุทธเจ้า ผู้เป็นมกุฎราชกุมาร จะรักษาเกียรติยศ และอิสริยยศศักดิ์
ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานไว้เสมอด้วยชีวิต
จะกักตึงต่อชาติบ้านเมือง จะซื่อสัตย์ต่อประชาชน
จะปฏิบัติภาระหน้าที่ทุกอย่างโดยเต็มกำลัง สติปัญญา ความสามารถ
และโดยความเสียสละ เพื่อความเจริญ ความสงบสุข
และความมั่นคงไพบูรณ์ของประเทศชาติไทย
จนตราบเท่าชีวิตและร่างกายจะหาไม่

พระราชดำรัส สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศศักดิ์เป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ถวายสัตย์ปฏิญาณในพระราชพิธีทูลเกล้าฯ ถวายพระพรชัยมงคล
ซึ่งมีขึ้นหลังพระราชพิธีเฉลิมพระนามาภิไธย วันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้าพเจ้าทราบตระหนักรว่า
ข้าพเจ้ามีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อประเทศชาติอย่างสูง
และการปฏิบัติราชการแผ่นดินนั้น เป็นภาระสำคัญใหญ่ยิ่ง
ที่ต้องอาศัยทั้งสติปัญญาและความรู้ความสามารถอย่างพร้อมมูล
ข้าพเจ้าจะต้องเพียรพยายาม
ศึกษาและปฏิบัติฝึกฝนตนเองต่อไปอีกอย่างมาก
เพื่อให้สามารถเหมาะสมกับหน้าที่ ตามที่ทุกคนมุ่งหวัง

พระราชดำรัส สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ในงานสมรสสันนิบาต ซึ่งรัฐบาลจัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ ที่ทรงดำรงพระอิสริยยศ
“สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร”
เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ณ ทำเนียบรัฐบาล

วินัย เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถควบคุมการกระทำ ความประพฤติต่าง ๆ
ของบุคคลได้ทั้งต่อหน้าและลับหลังผู้อื่น
บัณฑิตจึงควรรักษาวินัยในตนให้เหนียวแน่น
พร้อมทั้งสร้างเสริมให้เพิ่มพูนขึ้น
จักได้สามารถตั้งตนเป็นคนดีแบบปฏิบัติงานของตน ของส่วนรวม
ให้บรรลุผลผลิตได้ตามที่มุ่งประสงค์

พระราชวาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศกิติเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร
วันพุธที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

การทำงานทุกอย่าง ย่อมต้องมีปัญหาข้อขัดข้องเกิดขึ้นบ้าง
เป็นเรื่องปกติธรรมดา แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะต้องรีบปฏิบัติแก้ไข
ไม่ปล่อยทิ้งไว้ให้เกิดความเสียหายแก่งานได้
ผู้ปฏิบัติบริหารงานจึงต้องเอาใจใส่ติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด
จักได้ทราบถึงปัญหาสาเหตุที่เกิดขึ้น
และปฏิบัติแก้ไขได้ถูกต้องทันทั่วทั้งที่

พระราชวาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันราชภัฏ ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันศุกร์ที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแล้ว ย่อมได้รับเกียรติยกย่องว่า เป็นบัณฑิต
ซึ่งหมายถึงผู้มีความรู้ ความรู้ของบัณฑิตนั้น กล่าวโดยสรุปมีสองอย่างด้วยกัน คือ
ความรู้ในหลักวิชาหนึ่ง กับ ความรู้พิชิตข้อขัดข้องอย่างหนึ่ง
ความรู้ในหลักวิชา ได้แก่ วิชาต่าง ๆ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ
ตลอดจนมีความฉลาดสามารถที่จะนำความรู้นั้นไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง
ส่วนความรู้พิชิตข้อขัดข้อง ได้แก่ รู้ว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก สิ่งใดช่วยเป็นทางแห่งความเสื่อม
สิ่งใดดีเป็นทางแห่งความเจริญ ความรู้ดังนี้
จะช่วยประดับประดาส่งเสริมทั้งความประพฤติ ทั้งการปฏิบัติงานของบัณฑิต
ให้เป็นไปโดยถูกต้อง เทียบตรง เป็นประโยชน์ เป็นความเจริญก้าวหน้าไม่ให้หลงทาง
หลงทำ ในทางและในสิ่งที่จะทำให้เกิดความเสียหาย

พระราชาชน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เมื่อครั้งดำรงพระอิสริยยศกิติเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔
วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

ขอให้ชาวไทยทุกคน ตั้งใจให้แน่วแน่ที่จะรักษาคุณสมบัตินี้ให้เหนียวแน่น
และทำความดีจิตใจให้แจ่มใส ด้วยปัญญาที่กระจ่าง
พิจารณาทุกสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง โดยปราศจากอคติ
ให้มีความมุ่งมั่น มีกำลังใจ ในอันที่จะร่วมกันปฏิบัติสรรพกิจน้อยใหญ่
ในภาระหน้าที่ตามแนวพระบรมราโชบายที่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ บรมนาถบพิตร
ได้พระราชทานไว้ ให้งานทุกอย่างสำเร็จผล เป็นความดีความเจริญ
ทั้งแก่ตนเอง แก่ส่วนรวม และประเทศชาติ
เป็นการรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ

พระราชดำรัส สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๐
ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

ข้อสำคัญ การจะเป็นคนที่เก่งจริงและดีเท่านั้น ต้องเป็นให้ตลอด กล่าวคือ
ไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด ในฐานะใดก็ตาม ต้องตั้งตัวตั้งใจให้มั่นคงหนักแน่น
ที่จะประพฤติตนปฏิบัติงานทุกอย่าง
โดยยึดมั่นในความดีและความถูกต้องเสมอไป
จึงขอให้ทุกคน ทั้งผู้ที่ออกไปศึกษาต่อและประกอบอาชีพการงาน
ได้รักษาความเก่งและความดีที่มีอยู่ พร้อมทั้งสร้างเสริมให้เจริญงอกงามยิ่ง ๆ ขึ้น
เพราะคุณสมบัติเหล่านี้จะเกื้อหนุนแต่ละคนให้ประสบแต่ความสุขความสำเร็จ
ทั้งในชีวิตและกิจการงานได้แท้จริง

พระราชโอรส สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
ในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตร ทูณ และรางวัลของวชิราวุธวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๘
ณ วชิราวุธวิทยาลัย วันอังคารที่ ๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

งานราชการนั้น คืองานของแผ่นดิน
มีผลที่ยาวเนื่องโดยตรงถึงประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนทุกคน
ดังนั้น ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน
จึงต้องทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่
และความรับผิดชอบของตนให้ก่อแก่
แล้วร่วมกันคิดร่วมกันทำด้วยความอุทิศเสียสละ
และด้วยความสุจริตจริงใจ โดยถือประโยชน์ที่จะเกิดจากงานเป็นหลักใหญ่
งานของแผ่นดินทุกส่วน จักได้ดำเนินก้าวหน้าไปพร้อมกัน
และสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ คือ ยังความเจริญมั่นคง
ให้เกิดแก่ประเทศชาติและประชาชนได้แท้จริงและยั่งยืนตลอดไป

พระราชโอรส สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือนเนื่องในวันข้าราชการพลเรือน
วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

เราคนไทยก็สามารถฝ่าฟันไปด้วยกันได้เป็นอย่างดี ด้วยความซนติ
ใจเย็น ค่อยคิดค่อยทำไปอย่างต่อเนื่องและมุ่งมั่นด้วยสติ
และเหตุผลอันพอเหมาะพอควร
เพื่อประโยชน์และความสุขของประเทศชาติและประชาชน ขอพระบารมีแห่ง
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร
และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั้งปวง จงปกป้อง คุ้มครอง
รักษาและให้ขวัญกำลังใจต่อทุกท่านถ้วนหน้า
ในการที่จะเป็นพลังที่เข้มแข็งต่อประเทศ และชาติบ้านเมืองของเราสืบต่อไป

พระราชวาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทย เนื่องในโอกาสขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๑
ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

เด็กทุกคนควรหมั่นศึกษาหาความรู้
และประพฤติตนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย
เพราะว่าสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จะช่วยให้แต่ละคนประสบความสำเร็จ
และความสำเร็จในชีวิตได้ ในวันข้างหน้า

พระราชทาน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒